

Kommande konserter

Fredag 25/9 kl 19.30

GÄSTSPËL

- DR SymfoniOrkestret

DR SYMFONIORKESTRET

Sylvain Cambreling, dirigent

Bartók: Två bilder

Berlioz: ur Romeo och Julia (ersätter Liszts

Pianokonsert nr 2)

Mozart: Symfoni nr 41, "Jupiter"

Tyvär har Jean-Yves Thibaudet, piano varit tvungen

att ställa in sitt framträdande i Malmö

Torsdag 1/10 kl 19.30

Mozart & Dvorák

Malmö SymfoniOrkester

DR VokalEnsemblet

Thomas Søndergård, dirigent

Haydn: Te Deum

Mozart: Kyrie i d-moll (ersätter Drei Thamos Chöre)

af Malmborg Ward: evergreen, uruppförande

Dvorák: Symfoni nr 7

Konserten ges även i DR-Byen Koncerthuset, Köpenhamn

2/10 kl 19.30

Tisdag 6/10 kl 19.30

ScenTisdag

- kammarmusik bak och fram

MSO Ung

Morten Ryelund, dirigent

Per Ivarsson, trumpet och Bo Håkansson, slagverk

Joss, poetry slam performer

Wirén: Stråkerenad

Eino Tamberg: "Spiel" for trumpet, slagverkare och stråk

Sibelius: Rakastava (3 satser)

ScenTisdag forts

Carl Nielsen: Svit för stråkar

Som vanligt inleds kvällen med fördrink i kanti-

nen kl 19.00-19.25

Torsdag 8/10 kl 12.00

Öppet genrep

Malmö SymfoniOrkester

Vassily Sinaisky, dirigent

Smakprov ur kvällens konsert. Fri entré.

Torsdag 8/10 kl 19.30

Mahlers femma

Malmö SymfoniOrkester

Vassily Sinaisky, dirigent

Marika Fältskog, violin

Bach: Violinkonsert a-moll

Mahler: Symfoni nr 5

Lördag 10/10

kl 12.00, 14.00 & 16.00

Symfonirysare/NALLEKONSERT®

Per-Otto Johansson, dirigent

Lars Walldov, nallevärd

Ballettelever från Musikalgymsnasiet i Lund

under ledning av koreograf Karin Nedergaard

Elever från Skånes musik- och kulturskolor

medverkar

Greve Walldov får hela nallefamiljen att resa

ragg. Med skräckblandad förtjusning gör vi ett

besök på kyrkogården och får höra skeletten

spela på sina benknotor.

Kvällens blommor kommer från

MALMÖ SYMFONIORKESTER

MALMÖ KONSERTHUS
TORSDAG 24 SEPTEMBER 2009 KL 19.30

TILL MADAME VON MECK

MALMÖ SYMFONIORKESTER

VASSILY SINAISKY dirigent

HANS PÅLSSON piano

Lisa Wall på Sveriges Radio/P2, presentatör

Håkan Rudner, konsertmästare

EDVIN KALLSTENIUS (1881-1967)

Dalarapsodi (Svensk rapsodi nr 1) op 18 / 15 min

DANIEL BÖRTZ (f 1943) sånger, pianokonsert / 34 min

Semplice, Maestoso, Presto, Maestoso

Andante

Presto, Furioso, Cadenza

L'istesso tempo, Piu lento con licenza e misterioso, Quasi un Chorale, Lento e liberamente molto

PAUS

PJOTR TAJKOVSKIJ (1840-1893)

Symfoni nr 4 f-moll op 36 / 42 min

Andante sostenuto - Moderato con anima

Andantino in modo di canzona

Scherzo: Pizzicato ostinato - Allegro

Finale: Allegro con fuoco

Konserten direktsänds av **SR P2** vänligen respektera inringningarna.

VASSILY SINAISKY dirigent

Foto: Mattias Tufvesson (MSO)

Vassily Sinaisky repeterar med MSO i Concertgebouw., Amsterdam, augusti 2008

MSOs chefsdirigent Vassily Sinaisky är en rutinerad musiker med diger meritlista. Tiden efter Musikkonservatoriet i Leningrad var han assistent till den legendariske dirigenten Kirill Kondrasjin hos Moskva-filharmonikerna. Sinaisky vann guldmaljen i den prestigefyllda Karajantävlingen 1973 och engageras sedan dess av orkestrar över hela världen, bl a har han dirigerat Los Angeles Philharmonic, BBC Symphony Orchestra, Concertgebouw-orkestern i Amsterdam, Pittsburgh Symphony Orchestra och Finska Radions Symfoniorkester. Konserter och skivinspelningar kritikerrosas.

Åren 1991-1996 var Sinaisky chefsdirigent och konstnärligt ansvarig för Moskva-filharmonikerna. Därefter erhöill han samma position hos Ryska statens symfoniorkester, som han lämnade så sent som 2002. Genom

åren har Sinaisky även arbetat mycket med opera och varit förste gästdirigent vid Bolsjoj i Moskva. Han har haft framgångar vid Komische Oper i Berlin och English National Opera i London.

Numera har Vassily Sinaisky sin bas i Amsterdam, där han bor på Bachstraat ett stenkast från Concertgebouw. Staden är ett stort musikaliskt centrum och det är nära till allt. Inte minst till Manchester i England och uppdraget som förste gästdirigent sedan 1996 för BBC Philharmonic Orchestra och till Malmö förstås.

Med BBC-orkestern i Manchester har Sinaisky gjort ett antal skivinspelningar på Chandos, främst med rysk musik av bl a Balakirev, Sjtedrin, Glinka och Sjostakovitj. Sommaren 2007 påbörjade han och MSO inspelningen av Franz Schmidts fyra symfonier för skivmärket Naxos. Schmidts Symfoni nr 1 släpptes i mars och har hyllats både i Sverige och internationellt. Symfoni nr 2 har precis kommit ut och finns i vår skivdisk i foajén.

HANS PÅLSSON piano

Foto: Ove Torstenson (Musik i Syd)

Hans Pålsson föddes 1949 i Helsingborg och fick sina första musikaliska impulser där. Senare studerade han piano i Köpenhamn och i Oslo för Robert Riefling samt vid Musikhögskolan i Hannover för Hans Leygraf. Solistexamen erhöill han 1972. Samma år vann han första pris i Nordiska Musiktävlingarna.

Hans Pålsson kan vid det här laget blicka tillbaka på en lång och diger karriär som konsertpianist och kammarmusiker. "För pianistiskt mästarekap förmedlat med personlig utstrålning och bred humanistisk förankring" tilldelades han Sydsvenskans kulturpris 1994 och några år senare, 1997, kungliga medaljen Litteris et Artibus. Han har framträtt på konsertscener i alla de nordiska och många av de övriga europeiska länderna, i Kanada och Asien. Han har varit solist tillsammans

med dirigenter som Rafael Frühbeck de Burgos, Evgenij Svetlanov, Sixten Ehrling, Neeme Järvi, Esa-Pekka Salonen, Okko Kamu, Jukka-Pekka Saraste, Mario Venzago och Paavo Berglund. Hans Pålsson har tillägnats över 60 soloverk och pianokonsalter. Han har spelat in ett stort antal skivor, både på LP och CD. Genom TV-programmen I döda mästars sällskap tillsammans med Marianne Söderberg vann han en mycket bred popularitet. Totalt hann de göra 30 program. Den prisbelönade boken Tankar om musik utkom 2002. Bland kommande konsalter kan nämnas att han i januari och februari 2010 kommer att framföra Beethovens sonater i Stockholms konserthus.

Sedan 1979 är Hans Pålsson huvudlärare i piano vid Musikhögskolan i Malmö och sedan 1987 är han professor vid Lunds Universitet. Han är även gästprofessor vid musikhögskolorna i Stockholm, Göteborg, Århus, Helsingfors (Sibelius-Akademien), Riga, Frankfurt, Bremen, London (Royal College of Music) samt jurymedlem i en rad pianisttävlingar. Flera av hans elever har varit vinnare eller pristagare i internationella tävlingar i Europa och USA. Hans Pålsson är ledamot av Kungliga Musikaliska Akademien.

EDVIN KALLSTENIUS

Dalarapsodi

Det är få tonsättare förunnat att kunna leva på sin profession, men ofta kommer även sidoinkomster-na från musikfältet. Kallstenius, bördig från Filipstad, verkade parallellt med komponerandet som musikbibliotekarie vid Sveriges Radio i närmare 20 år. Han var dessutom styrelseledamot i både STIM (Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå) och FST (Föreningen Svenska Tonsättare). I den senare var han också skattmästare en tid. Efter naturvetenskapliga studier vid Lunds universitet reste han till Leipzig där han studerade vid det anrika musikkonservatoriet 1904-1907. Själv tonade han emellertid ner betydelsen av musikstudierna till fördel för andra starka musikaliska upplevelser i Leipzig under denna tid. Musik av Richard Strauss, Reger och Debussy öppnade nya världar för den unge Kallstenius och när han några år senare, 1913, återvände till Leipzig blev mötet med Franz Schrekers opera *Der ferne Klang* (tillkommen 1903-1910) med sitt djärva tonspråk, närmast livsavgörande för honom. Operan handlar om en man som lämnar sitt land för att ge uttryck åt den fjärran klang han hör i sitt inre. Kallstenius, som kände stark samhörighet med denna drivkraft avgav flera år senare följande högtidliga be-kännelse: "Alltsedan jag på allvar började komponera och hunnit så att säga finna mig själv, har jag städe inom mig förnummit en dylik 'fjärran klang', en sugande längtan att skriva just en musik av så förnummen art. Och jag har känt en pinande olust när den inte går att fånga, men en ödmjuk lycka då den närmast sig inom räckhåll." Kallstenius *Dalarapsodi* skiljer sig tydligt från kollegan Alfvéns mer stiltrogna och virtuost instrumenterade orkestersats inom disciplinen bearbetningar och arrangemang av svensk folkmusik. Kallstenius skriver värdigt, vackert och klassiskt stramt. I *Dalarapsodi* hör man flera brudmarscher och polskor och den som kan sin Jan Johansson och inspelningarna *Jazz* på svenska, kommer att känna igen *Visa från Järna*, men i en annorlunda och mycket högtidlig harmonisk dräkt!

© Rolf Martinsson

DANIEL BÖRTZ

sånger, pianokonsert

I Daniel Börtz möter vi en orkestral gigant som mästertligt behärskar de stora formerna och de långa linjerna, en konst han ärvt av sina namnkunniga kompositions lärare Rosenberg, Blomdahl och Lidholm. Hans operor och vokala verk är fascinerande och i den imponerande raden av sinfonior skapade 1973-1992, tio till antalet, utvecklas och förnyas det personliga uttrycket ständigt. Sinfoniorna står som tunga orkestrala stoder i den svenska musikhistorien, likt musikaliska repliker till de fem hög-husen utmed Sveavägen fram till konserthuset i Stockholm. Denna svit av sinfonior med sina fräna klangsjok och täta samklangsblock tycks efterhand ha skapat ett behov av sångbara melodilinj-er, något som ledde Börtz mot utforskandet av solokonsertens form och uttrycksmöjligheter. Oboekonserten komponerades 1986 och under 1990-talet tillkom solokonserterna för trumpet, violin och klarinett, vilka alla tre fick en titel där ordet sånger har en central betydelse. Detsamma gäller pianokonserten som rätt och slätt heter sånger. Verket är variationsrikt och det groteska och demoniska ställs sida vid sida med det naiva och ljusa, vilket skapar starka och suggestiva kontraster. Även tempokontrasterna är riktiga och ett evighetslångt ritardando utmärker sig. Solostämman utmanar med sina svärbemästrade kast och tystnader, drillar och löpningar. Pianokonserten beställdes av Göteborgs Symfoniker och är tillägnad Hans Pålsson som tillsammans med dem uruppförde verket i Göteborgs Konserthus i december 2004 under ledning av Mario Venzago.

© Rolf Martinsson

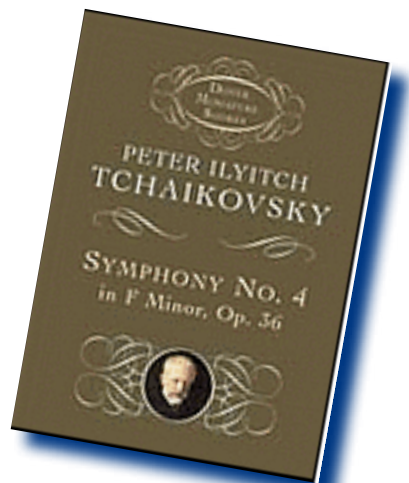

PJOTR TJAJKOVSKIJ

Symfoni nr 4

Tjajkovskij själv definierade fjärde symfonin sålunda: "Den är den mest lyriska av de musikaliska formerna. Måste den inte uttrycka allt det som inte kan fångas i ord, men som finns i själen och som vill bli uttalat?" Detta kunde tveklöst stå som motto över samtliga av den ryske mästarens sex symfonier. Känslor, stämningar, själslig kamp, skakande tvivelskval i ständigt växelspel med de mest heroiska triumfutbrott. Allt detta finns i rikt mått i den fjärde symfonin från 1877. Vid denna tid genomgick Tjajkovskij en svår kris. Just detta år hade han gift sig, äktenskapet blev visserligen kort men synnerligen olyckligt, vilket satte djupa spår i den översensibla tonsättarens själsliv. Samtidigt fick han kontakt med den ryska adelsdamen Nadesja von Meck, som fram till 1890 gav honom en årlig pension på 6.000 rubel och därmed möjliggjorde ett oberoende skapande. De stod i ständig brevkontakt men träffades aldrig personligen!

Den ryske kritikern Assafjev skrev en gång om denna symfoni: "Den upprörda stämningen i det inledande allegrot är driven till det ytterstas gräns på ett sådant sätt att den lyriska upplevelsen blir dramatisk.

Pjotr Iljiti Tjajkovskij

Nadesja Filaretovna von Meck

I mellansatserna har denna stämning en betydande plats i själva helhetsstrukturen." Blåsarnas inledande fanfarer är hotfulla och obevkliga. Tjajkovskij yttrade själv: "Inledningen innehåller fröet till hela symfonin, tveklöst kärnidén". Även om huvuddelen är valsartad och vek återvänder det obevkliga kärnmotivet. Mjukare slingor försöker göra sig gällande, men den tragiska stämningen förtätas och behåller sitt grepp. Andra satsen, som inleds med ett sångbart oboetema, andas melankoli och resignation, en längtan till ett förlorat paradistillstånd. Tredje satsens första del är ett stycke fantastiskt flimrande musik. Triodelens inledning har groteska inslag. I den följande delen ljuder marschmusik. Tre instrumentgrupper avlöser varandra: stråkar i första delen, träblåsare i andra och bleck i marschpartiet. I slutet blandas de tre grupperna. Finalsatsen är egentligen en variationssats över den ryska folkvisan Det stod en björk på ängen. Inte heller här glömmer Tjajkovskij, trots de mer positiva folkstämningensinslagen, sitt vemod och sitt lidande. Trots allt slutar symfonin i fest och glädje, bl a med fanfarerna från inledningen, ("fröet till symfonin").

© Paul-Christian Sjöberg

